

ពោតទាំងអស់ដែលដាំដុះពីដំបូង គឺនៅក្នុងប្រភេទពោតសគ្រាប់មូល ឬ ទន់ និង មានរយៈពេលវិវត្តខ្លី “៩០ ថ្ងៃ” ។ ពោតសគេហូប ជាពោតស្បោរ ឬ លីងតាំង ពី នៅខ្លឹមហូតដល់ទុំ ឬ ធ្វើនំផ្សេងៗវាបង្កើតជាពាណិជ្ជកម្មតាមភូមិភាគ និងជនបទ ជិតខាង ។ រីឯពោតក្រហម លេចចេញពីកុងកើង និង អាមេរិកខាងត្បូង បន្ទាប់ មកទៀតការបង្កាត់ពូជដោយក្រសួងកសិកម្មក្នុង រវាងឆ្នាំ ១៩៣០ បង្កើតបាន ពោត ក្រហមខ្មែរ ដើមខ្ពស់រយៈពេលវិវត្តខ្លី “៩០ ថ្ងៃ ” ផ្លែរាងមូល តូចខាងចុង ប្រវែងប្រហែល ២០ ស.ម គ្រាប់ញឹកធំ ល្មម ឬ តូច(តូចជាង ៨មម)មូលខាងលើ ពណ៌លឿងក្រមៅ ឬ ក្រហម ស្មើទាំងអស់វគ្គមាននៃស្នាមឆ្នុត និងខ្នងគ្រាប់ ពណ៌ធ្វើអោយវាមិនយូរ។ ការប្រឹងប្រែងកែលំអដោយបង្កាត់ពូជបាន អនុវត្តធ្វើនៅភ្នំពេញនិងខេត្តកំពង់ចាម ។

ដំណាំពោត

I. ស្ថានភាពដំណាំពោតនៅប្រទេសកម្ពុជា

ពោត គឺជាដំណាំដែលគេបានស្គាល់តាំងពីសតវត្សរ៍ទី១៧ ហើយ គេបានដាំលើផ្ទៃដីតូចៗនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា អាហារសំរាប់បំពេញ លើអាហារ ដទៃទៀត ។ អាហារនេះមានសារៈសំខាន់ឡើងដល់ថ្នាក់ជាតិតាំងពី ១៩១០ ដែលបារាំងបានទិញពោតក្នុងចំនួនច្រើនពីប្រទេសក្រៅ ដែលនៅក្រោមចំណុះ របស់ខ្លួនដើម្បីយកទៅ ធ្វើចំណីសត្វ ។

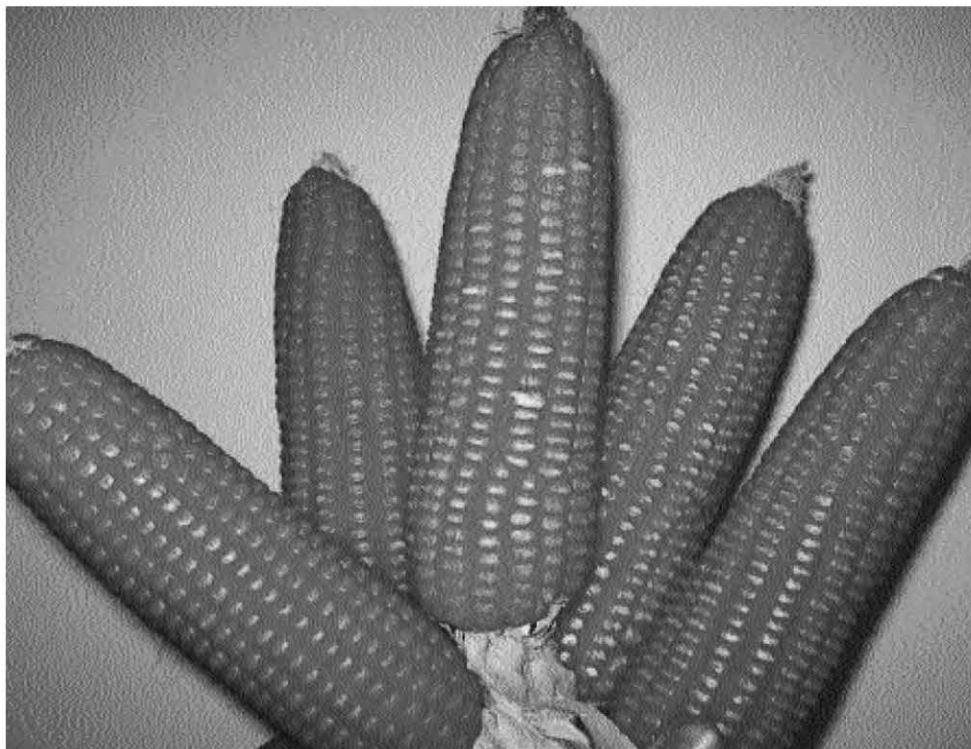

II. សារៈប្រយោជន៍នៃដំណាំពោត

ពោតជាដំណាំមួយប្រភេទ យ៉ាងសំខាន់សំរាប់បម្រើផលប្រយោជន៍របស់មនុស្ស និងសត្វ ។ នៅក្នុងគ្រាប់ពោតមានផ្ទុកទៅដោយសារជាតិផ្សេងៗដូចជា ជាតិទឹក ១០,៨ % ជាតិប្រូតេអ៊ីន ១០% ជាតិប្រេង ៤,៣% ជាតិកាបូអ៊ីត្រាត ៧៣,៤% ជាតិរ៉ែ ១,៤ % ... ។ល។

១- អាហារពោតជាចំណីអាហាររបស់មនុស្ស

- ពោតត្រូវបានគេយកធ្វើជាអាហារប្រចាំថ្ងៃសំរាប់ប្រទេសមួយចំនួន។
- ពោត ជាអាហារបន្ថែមពីលើអាហារមូលដ្ឋានដែលប្រជាជនតែងតែនិយាយដូចជា៖ ដុត, ស្ងោរ, អាំង, និងកែច្នៃធ្វើជាអង្ករពោតម្សៅពោត

(((0)))

ពោតផ្អែមមានប្រភពដើមពីអាមេរិកដែលគេនិយមប្រើប្រាស់ជាអាហារ បន្ទាប់បន្សំនៅពេលដែលផ្លែបានពេញលេញ ឬជាសម្លស៊ុបផ្សេងៗ។ ពោតនេះ មានពណ៌ក្រហមព្រលែតនៅពេលទុំ ។

ពោតគឺជាដំណាំមួយយ៉ាងសំខាន់ក្នុងចំណោមដំណាំស្បៀងសំខាន់ៗផ្សេងទៀត ។

យោងតាមល្បឿននៃផលិតកម្មពោតគេអាចសន្និដ្ឋានថា៖ ចាប់ពីឆ្នាំ ២០០០ទៅដំណាំពោតនឹងក្លាយជាដំណាំទី ១ ក្នុងពិភពលោក ។ ក្នុងឆ្នាំ ១៩៩៦ នៅកម្ពុជាផលិតកម្ម ដំណាំពោតបានកើនឡើងដល់ ៦៣,៥ ពាន់តោន ។

(((0)))

៣- សំណង់ការងាររុក្ខាបណ្តុះបណ្តាលវិទ្យាសាស្ត្រ

ដំណាំពោតមានលក្ខណៈអាចអោយអ្នកវិទ្យាសាស្ត្រ ងាយស្រួលសិក្សា ពីលក្ខណៈបន្តពូជ និងលក្ខណៈប្រែប្រួលនៃពូជពី ជំនាន់មួយទៅជំនាន់មួយ នៃ រុក្ខជាតិ ។

III. លក្ខណៈរូបសាស្ត្រនៃដំណាំពោត

ពោត ជារុក្ខជាតិមួយបែបដែលមានអាយុកាលលូតលាស់ ខ្លីល្មមសម ស្រប នឹងការដាំដុះគឺរយៈពេល ៨៥ថ្ងៃ, ៩០ថ្ងៃ, ១១០ថ្ងៃ, ១៣០ថ្ងៃ និង ដល់១៨៥ ថ្ងៃ ។ ចំពោះពូជពោតនៅកម្ពុជាយើងច្រើនមានអាយុកាល ៨៥ថ្ងៃ, ៩០ថ្ងៃ និង ១១០ថ្ងៃ ។

ជាទូទៅដើមពោតច្រើនមានកំពស់ ១,៥ - ៣ម ។ ដោយឡែកនៅ អាមេរិកខាងត្បូងកំពស់ពោតមានរហូតដល់ ៩ ម ។

និងនំពោត ។ល។

២- ពោតជាវត្ថុធាតុដើមសំណង់ពេទ្យ

- ដើម និងស្លូលធ្វើជាក្រដាស, ខ្សែ ឬសំរាប់ដុត
- គ្រាប់ពោតក្រហមកិនធ្វើជាចំណីសត្វ
- គេយកគ្រាប់ពោតដំណើបកិនជាម្សៅធ្វើជាការ គ្រឿងតម្បាញសាប៊ូ ។ល។
- ការចំរាញ់យកជាតិប្រូតេអ៊ីន និងអាមីដុងធ្វើជាឱសថ ។
- ការកែច្នៃធ្វើនំប៉័ង ប្រេងឆា ទឹកសេរ៉ូ ។ល។

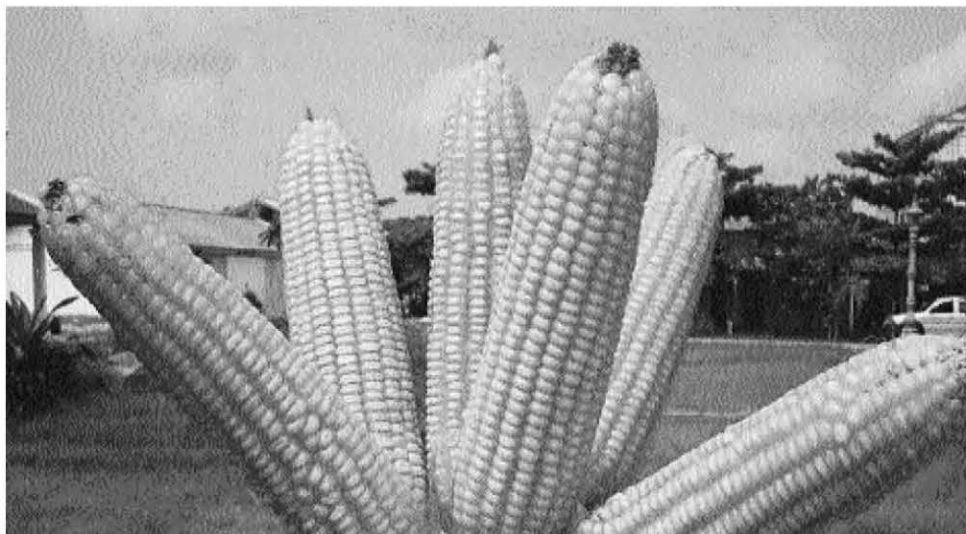
IV. បច្ចេកទេសដាំដុះ

១-ការជ្រើសរើសពូជ

- គ្រាប់ពូជល្អ ផ្តល់ទិន្នផលខ្ពស់
- គ្រាប់ពូជល្អ មានភាពសុទ្ធលើសពី ៩៥%
- គ្រាប់ពូជដែលមានអត្រាជំនុះលើសពី ៨៥%
- គ្រាប់ពូជថ្មី មិនទុកយូរខែ ឆ្នាំពេកទេ
- គ្រាប់ពូជធន់នឹងជំងឺ សត្វល្អិតបំផ្លាញ និងមិនប្រេះបែក

២-រដូវកាលដាំដុះ

នៅតំបន់ត្រូពិកពោតជាដំណាំមួយដែលមិនរើសរដូវកាលដាំដុះដោយឡែកនៅប្រទេសកម្ពុជា គេអាចដាំពោតបានល្អ នៅតាមបណ្តាខេត្តមួយចំនួនតាមដងទន្លេដូចជា៖ ខេត្តកណ្តាល, ព្រៃវែង, កំពង់ចាម, ក្រចេះ, កំពង់ឆ្នាំង និងតំបន់ដីក្រហម ។

ពោតមានស្លឹករាងជាបន្ទះស្រួចវែង មានបណ្តោយ ១ម ទទឹងពី ៧ - ១៥ ស.ម ស្លឹកវាបានដុះចេញពីថ្នាំងនិងតំរៀបឆ្លាស់គ្នាពីមួយទៅមួយ ។ លក្ខណៈពិសេសចំពោះដំណាំនេះ គឺនៅលើដើមពោតតែមួយមានផ្កាញី និងផ្កាឈ្មោលនៅជាមួយគ្នា តែផ្កាឈ្មោលស្ថិតនៅផ្នែកខាងលើនៃដើម និងផ្កាញីស្ថិតនៅចំពាក់កណ្តាលដើម ។ ដូច្នេះផ្កាញីជាកន្លែងកំណើតនៃផ្លែពោតនេះឯង ។

